

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ҒЫЛЫМ ЖӘНЕ ЖОҒАРЫ БІЛІМ
МИНИСТРЛІГІ

ШЕРХАН МҰРТАЗА АТЫНДАҒЫ ХАЛЫҚАРАЛЫҚ ТАРАЗ ИННОВАЦИЯЛЫҚ
ИНСТИТУТЫ

«БЕКІТЕМІН»

Ректор, э.ғ.д.

М.А.Баяндин

08 2023 /г.

БАКАЛАВРИАТ

БІЛІМ БЕРУ БАҒДАРЛАМАСЫ

Білім беру бағдарламасы: 6B09102 - «Ветеринариялық медицина»
Образовательная программа: 6B09102 - «Ветеринарная медицина»
Educational program: 6B09102 - «Veterinary medicine»

2023-2028 оқу жылдарына
на 2023-2028 учебные годы
for 2023-2028 academic years

ТАРАЗ - 2023

Модульдік білім беру бағдарламасы

1. Білім беру бағдарламаның аталуы: 6B09102«Ветеринариялық медицина»

2.Білім беру бағдарламаның деңгейі: 6B09102«Ветеринариялық медицина»
бакалавриат

Білім беру саласының коды және жіктелуі: 6B09 Ветеринария

Дайындық бағыттарының коды мен жіктелуі: 6B09 Ветеринария

Білім беру бағдарламаларының тобы: B083 Ветеринария

Білім беру бағдарламасының атауы: 6B09102 «Ветеринариялық медицина»

3 Білім беру бағдарламасының паспорты

6B09102 - "Ветеринариялық медицина" білім беру бағдарламасы Қазақстан Республикасының 2007 жылғы 27 шілдедегі № 319-III Білім туралы Заңына сәйкес жасалды (өзгертулерімен 14.07.2022 № 141-VII) және Қазақстан Республикасы ҒЖБМ 20.07.2022 жылғы № 2 бұйрығымен бекітілген Жоғары және жоғары оқу орнынан кейінгі білім берудің мемлекеттік жалпыға міндетті стандарттарына (20.02.2023 ж. толықтырулар мен өзгерістер). және Қазақстан Республикасы Білім және ғылым министрінің 2011 жылғы 20 сәуірдегі № 152 бұйрығымен бекітілген кредиттік технология бойынша оқу процесін ұйымдастыру қағидаларына (және қосымша өзгертулерімен 06.05.2021 ж.). құрастырылған және Қазақстан Республикасының "Атамекен" Ұлттық Кәсіпкерлер палатасының бекіткен кәсіби стандарттар 26.10.2022 ж. №190 сәйкес құрастырылған. «Сүт бағытындағы түйелерді өсіру» қосымша №11, «Сүтті бағыттағы ірі қара малды өсіру» қосымша №12, «Сүт бағытындағы жылқыларды өсіру» қосымша №13, «Қой мен ешкі өсіру» қосымша №14, «Шошқаларды өсіру және күтіп бағу» қосымша №20, «Құстарды өсіру» қосымша №21, «Мал шаруашылығындағы селекциялық қызмет (асыл тұқымдық іс)» қосымша №25.

3.1 Білім беру бағдарламасының мақсаты:

6B09102 - Ветеринариялық медицина білім беру бағдарламасының мақсаты-ветеринариялық медицина саласындағы еңбек нарығында жоғары білікті, бәсекеге қабілетті түлек-мамандарды даярлау, жұқпалы және жұқпалы емес этиологиядағы жануарлар ауруларының қазіргі заманғы диагностикасы, емдеу және алдын алу, ғылымның соңғы жетістіктерін ескере отырып, ветеринариялық іс-шараларды ұйымдастыру және жоспарлау саласында қажетті білімі мен практикалық дағдылары бар мамандар даярлау.

3.2 . Білім беру бағдарламасының міндеттері.

Бакалаврдың (білім берудің бірінші сатысы) кәсіби қызмет түрлеріне сәйкес МБББ келесі міндеттерді шешеді:

- Жан-жақты гуманитарлық және жаратылыстану білімі мен қызығушылықтары бар өзін-өзі жетілдіруге және кәсіби өсуге қабілетті тұлғаны қалыптастыру.
- кәсіби салада теориялық және практикалық білімнің кең ауқымын игеру;
- Ветеринария саласында толыққанды, сапалы білім, Кәсіби құзыреттілік алу;
- Жинақталған тәжірибені сыни тұрғыдан қайта қарау, қажет болған жағдайда өзінің кәсіби қызметінің профилін өзгерту, болашақ кәсібінің әлеуметтік маңыздылығын түсіну, кәсіби қызметті орындауға жоғары мотивация алу қабілетін қалыптастыру.
- Ұзақ мерзімді және қысқа мерзімді жоспарлау кезінде әртүрлі талаптар (құны, сапасы, қауіпсіздігі және орындау мерзімдері) арасында компага келу және ветеринария саласында оңтайлы шешімдер қабылдау қабілетін қалыптастыру.
- Ақпаратты жалпылау, талдау, қабылдау, мақсат қою және оған жету жолдарын таңдау қабілетін қалыптастыру.
- Ғылыми-техникалық ақпаратпен жұмыс істей білу, кәсіби қызметте отандық және шетелдік тәжірибені пайдалану, алынған ақпаратты жүйелеу және жинақтау.

БББ 6В09102 Ветеринариялық медицина Қазақстан Республикасы экономикасының аграрлық секторы үшін тез өзгертін әлеуметтік-экономикалық жағдайларға тез бейімделе алатын жоғары білікті құзыретті мамандарды даярлауға мүмкіндік береді.

3.3. 6В09102 БББ бойынша түлектің моделі- Ветеринариялық медицина

3.3.1. Түлектің кәсіби қызмет түрлері

ҚР АҚ Экономикалық қызмет түрлерінің жалпы жіктеушісіне сәйкес 6В091 Ветеринария бағыты бойынша 6В09101-ветеринариялық санитария Түлектері Қазақстан Республикасының экономикасында келесі орындарды иеленеді.

75.00 Ветеринарлық қызмет

3.3.2. 6В091 Ветеринария бағыты бойынша 6В09101-ветеринариялық санитария – білім беру бағдарламасын аяқтағаннан кейін түлек орындай алатын мамандықтар тізімі

ҚР 01-2017 (ҚР НКЗ 01-2017) ұлттық классификаторға сәйкес келесі мамандықтар тобы тағдалды:

1. 1342 Денсаулық сақтау және ветеринария саласындағы мамандандырылған бөлімшелердің басшылары (басқарушылары)

2. 1342-2. Ветеринариялық қызмет жөніндегі мамандандырылған бөлімшелердің басшылары (басқарушылары)

3. 1342-2-001. Бас ветеринарлық дәрігер

4. 1342-2-002. Ветеринариялық дәріхана меңгерушісі

5. 1342-2-003. Ветеринариялық клиниканың (емхананың) меңгерушісі

6. 1342-2-004. Ветеринариялық зертхана меңгерушісі

7. 1342-2-005. Ветеринариялық станция меңгерушісі

8. 1342-2-006. Ветеринариялық пункт меңгерушісі

9. 1342-2-007. Ветеринариялық учаске меңгерушісі

10. 225 ВЕТЕРИНАРЛЫҚ ДӘРІГЕРЛЕР

11. 2250. Ветеринарлық дәрігерлер

12. 2250-0 Ветеринарлық дәрігерлер

13. 2250-0-001 Ветеринар

14. 2250-0-002. Ветеринариялық-санитариялық дәрігер

15. 2250-0-003. Ветеринарлық дәрігер

16. 2250-0-004. Ветеринарлық дәрігер (серолог)

17. 2250-0-005. Ветеринарлық дәрігер (эпидемиолог)

18. 2250-0-006. Ветеринарлық дәрігер - кенесші

19. 2250-0-007. Ветеринарлық хирург

20. 2322. Ветеринария саласындағы университеттер мен басқа да жоғары оқу орындарының профессорлық-оқытушылық құрамы

21. 2322-0 Ветеринария саласындағы университеттер мен басқа да жоғары оқу орындарының профессорлық-оқытушылық құрамы

22. 2322-0-001. Оқытушы, доцент, Ветеринариялық медицина профессоры, ЖОО

23. 2322-0-002. Оқытушы, доцент, Ветеринариялық санитария профессоры, ЖОО

24. 2342. Колледждердің және ветеринария саласындағы басқа да ұйымдардың инженерлік-педагогикалық қызметкерлері

25. 2342-0 Колледждердің және ветеринария саласындағы басқа да ұйымдардың инженерлік-педагогикалық қызметкерлері

26. 2342-0-001. Ветеринариялық медицина оқытушысы.

27. 2342-0-002. Ветеринариялық санитария оқытушысы, колледж

28. 2433-9-002. Ветеринариялық өнімді сату жөніндегі маман

3.3.3. Біліктілігі және лауазымдар тізбесі:

Осы білім беру бағдарламасының түлегіне 6B09102 «Ветеринариялық медицина» білім беру бағдарламасы бойынша ветеринария маманы академиялық дәрежесі беріледі.

6B09102- «Ветеринариялық медицина» білім беру бағдарламасы бойынша оқу мерзімі – 5 жыл, орта арнайы білім негізінде, оқу мерзімі – 4 жыл; Жоғары білім негізінде оқу мерзімі – 3 жыл, оқу түрі – күндізгі, орта арнайы білім негізінде қашықтықтан оқыту, оқу мерзімі – 4 жыл

6B09102- «Ветеринариялық медицина» білім беру бағдарламасы маман бітірушілердің біліктілігі және лауазымы, ҚР Еңбек және әлеуметтік қорғау 2012 жылғы 21 мамырдағы № 201-ө-м бұйрығымен бекітілген (Қазақстан Республикасы Еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрінің 2013 жылғы 17 сәуірдегі № 163-ө-м және 2020 жылғы 30 желтоқсандағы №553 бұйрықтарымен егізілген өзгертулермен) «Лауазымдардың, басшылардың, мамандардың және басқа да қызметшілердің біліктілік анықтамалығына» сәйкес анықталады.

3.4: Кәсіби қызмет функциялары

Ветеринарлық дәрігердің кәсіби қызметінің функциялары-жануарлар мен адамның денсаулығын сақтау және қамтамасыз ету, оның ішінде

1) адам мен жануарлардың биоқауіпсіздігін қамтамасыз ету:

- жануарлардың, құстардың, балықтар мен аралардың жұқпалы және жұқпалы емес ауруларын диагностикалау, алдын алу және жою;
- халықты адамдар мен жануарларға ортақ аурулардан қорғау;
- ел аумағын жұқпалы аурулардан қорғау;
- биопрепараттарды, дәрі-дәрмектерді өндіру және өткізу кезінде ветеринариялық-санитариялық ережелерді сақтау.

2) тамақ қауіпсіздігін қамтамасыз ету:

- жануарлардың өнімділік сапасын жақсарту бойынша ветеринариялық іс-шаралар өткізу;
- ветеринариялық-санитариялық жағынан қатерсіз мал шаруашылығы өнімдерін өндіруді қамтамасыз ету;

3) экологиялық қауіпсіздікті қамтамасыз ету:

- аумақты антропозоонозды аурулардан қорғау;
- ел аумағын тамақ өнеркәсібінің, шикізат пен биопрепараттар өндіретін кәсіпорындардың сапасыз қалдықтарынан қорғау.
- жануарлар мен өсімдіктерден алынатын өнімдердің сапасын анықтау.

Білім бері бағдарламасының квалификациялық сипаттамасы

3.4.1 Ветеринариялық санитарлық дәрігердің кәсіби қызметінің аясы:

Бұл бағыттың түлектері:

-агроөнеркәсіптік кешендегі экономика салаларын дамытудың мемлекеттік бағдарламаларын әзірлеуге қатысу;

- жануарлардың, құстар мен балықтардың жұқпалы және жұқпалы емес ауруларын диагностикалауға, емдеуге және алдын алуға қатысу;

- материал жинау және ветеринариялық зертханалық зерттеулер жүргізу;

-жануарлардың инфекциялық ауруларын балау, алдын-алу және жою;

-- жануарлардың жұқпалы және жаппай жұқпалы емес ауруларына қарсы жалпы және профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру бойынша ветеринариялық іс-шараларды жоспарлауға және ұйымдастыруға қатысу;

- мал шаруашылық және жануартекті шикізатқа және өсімдік текті өнімдерге ветеринарлық-санитарлық сараптау жүргізу;

- жануартекті және өсімдіктекті шикізат пен өнімдерге өндірісте, тасымалдауда, сатуда ветеринарлық-санитарлық бақылау жүргізу;

- жалпы адам мен жануарларға ортақ(антропозооноздар) жануартекті өнім мен шикізат арқылы таралатын аурулардан ескерту;
- жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізат арқылы берілетін аурулардың, оның ішінде адамдар мен жануарларға ортақ аурулардың (антропозооноздар) алдын алу жөніндегі жұмысқа қатысу;
- жануарлардың, құстар мен балықтардың жұқпалы және инвазиялық ауруларының, сондай-ақ антропозооноздардың таралуының алдын алуға бағытталған алдын алу жұмыстарына қатысу;
- импортталатын өнімдер мен жануарлардан алынатын шикізат арқылы мемлекет аумағын адамдар мен жануарларға ортақ аурулардың, сондай-ақ қауіпті зооноздардың әкелінуінен қорғау жөніндегі жұмыстарға жәрдемдесу;
- балық шаруашылығы, құс шаруашылығы, мал шаруашылығы, Өсімдік шаруашылығы өнімдерін өндіру және өткізу кезінде ветеринариялық-санитариялық қағидалардың сақталуын бақылауды жүзеге асыру.
- ветеринариялық мәселелер бойынша халыққа консультациялық қызметтер көрсету;
- ветеринария саласында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізуге қатысу;
- қоршаған ортаны қорғау бойынша халық арасында тәрбие жұмысын ұйымдастыру;
- ветеринария саласындағы халықаралық конвенциялардың талаптары бойынша ҚР міндеттемелерін орындауға жәрдемдесу және т. б.;
- ғылыми-зерттеу жұмыстарының нәтижелерін өндіріске енгізуге жәрдемдесу;
- жұмыс берушілерді тарту, ғылыми зерттеулерді орындау үшін серіктестер табу.

3.4.2 Кәсіби қызмет нысандары:

- ауыл шаруашылығы өндірісінің Шаруашылық субъектілерінің барлық түрлері; көлік, цирктер, ипподромдар, Мемлекеттік қызмет, асыл тұқымды бірлестіктер; ветеринариялық ауруханалар, ветеринариялық дәріханалар, зертханалар, хайуанаттар бағы, қорықтар, ет комбинаттары, базарлардағы ветеринариялық-санитариялық сараптау зертханалары;
- биокөмбінаттар және биологиялық препараттарды дайындау және сапасын бақылау жөніндегі басқа да кәсіпорындар;
- мал шаруашылығы, құс шаруашылығы, балық шаруашылығы, ара шаруашылығы өнімдерін көтерме және бөлшек саудада өткізу мекемелері; мемлекеттік ветеринариялық қызмет мекемелері;
- шекаралық бақылау-өткізу пункттері
- ветеринариялық, биологиялық бейіндегі ғылыми-зерттеу институттары мен ұйымдары;
- оқу орындары және әскери-ветеринарлық қызмет.

3.4.3 Кәсіби қызмет заттары:

- ауыл шаруашылығы жануарларының, құстардың, балықтардың, аралардың және олардың өнімдерінің барлық түрлері, Өсімдік шаруашылығы өнімдері;
- ауруларды диагностикалауға, емдеуге және алдын алуға арналған жабдықтар мен аспаптар,
- биопрепараттар, химиялық реактивтер, биоактивті заттар, диагностикалар, макро және микропрепараттар,
- сабақ өткізуге арналған техникалық Оқыту құралдары, ғылыми мақсаттарға арналған жабдықтар, жемшөп, жайылым және су көздері.

3.4.4 Кәсіби қызмет түрлері.

6В09102-Ветеринариялық медицина білім беру бағдарламасына сәйкес ветеринарлық дәрігерлер келесі кәсіби қызмет түрлерін орындай алады:

- ұйымдастыру -технологиялық;
- өндірістік- басқарушылық;
- бақылаулық;
- проекттік;
- ғылыми-зерттеулік;
- білімдік.

3.4.5 Кәсіби қызметтің типтік міндеттері.

- халық шаруашылығы салаларын дамыту жөніндегі мемлекеттік бағдарламаларды әзірлеуде;
- ветеринария саласында ғылыми-зерттеу жұмыстарын жүргізуде;
- эпизоотиялық мониторинг жүргізу және жануарлардың, құстар мен балықтардың жұқпалы және жұқпалы емес ауруларының алдын алу және жою;
- жұқпалы аурулардың енуінен ел аумағының жай-күйінің өзгеруін бағалау және болжау жөніндегі жұмыста;
- экологиялық білім беру мен тәрбиелеудің тиімділігін арттыруда;
- ветеринария саласындағы басқару функцияларын жүзеге асыруда;
- мал шаруашылығын дамытуды және жануарлардың өнімділігін арттыруды қамтамасыз ету бойынша ветеринариялық іс-шараларды жүргізуде;
- ветеринариялық-санитариялық жағынан катерсіз жануарлардан алынатын өнімдер мен шикізат өндірісін қамтамасыз ету;
- ветеринариялық мәселелер бойынша консультациялық қызметтер көрсетуде.
- биопрепараттарды, дәрі-дәрмектерді өндіру және өткізу кезінде ветеринариялық-санитариялық ережелерді сақтауда.

Ұйымдастыру -технологиялық;саласындағы қызметте:

- ауру жануарлар мен құстарды жалпы клиникалық және зертханалық тексеру, оның ішінде ветеринариялық зертхананың маманы ретінде;
- жануарлардың, құстар мен балықтардың жұқпалы, жұқпалы емес аурулары мен улануларының тірі және өлімнен кейінгі дифференциалды диагностикасы, жануарлар мен құстардың барлық түрлерін емдеуді тағайындау және жүргізу.

Өндірістік- басқарушылық;саласындағы қызметте:

- Қазақстан Республикасының аумағында ветеринариялық заңнаманың сақталуын бақылау, жануарлардың, құстар мен балықтардың жұқпалы және жұқпалы емес ауруларының, сондай-ақ антропоозооздардың таралуының алдын алуға бағытталған профилактикалық іс-шаралар;
- жануарлар мен құстармен жұмыс істеу кезінде ветеринариялық персоналдың және мал, құс және балық шаруашылығының басқа да қызметкерлерінің қауіпсіздік техникасын сақтауын оқыту және бақылау;
- балық шаруашылығы, құс шаруашылығы, жануарлар мен өсімдіктерден алынатын өнімдерді, биологиялық белсенді заттар мен қоспаларды өндіру және өткізу кезінде ветеринариялық-санитариялық қағидалардың сақталуын бақылау;

Бақылау саласындағы қызметте:

- Ауру жануарларды, құстар мен балықтарды, олардың этиологиясын, патогенезін, клиникасын зерделеу негізінде жалпы клиникалық және зертханалық зерттеу жүргізу.

Жобалық қызмет саласында:

- тамақ, ет, сүт өнеркәсібі объектілерін, сауда желісін, ветеринариялық ауруханаларды, станцияларды, зертханаларды, мал шаруашылығы үй-жайларының дәріханаларын салу кезінде жобалау-сметалық құжаттаманы әзірлеуге қатысу.

Ғылыми-зерттеу саласындағы қызметте:

- ветеринариялық, биологиялық бағыттағы ғылыми-зерттеу мекемелерінде ғылыми зерттеулер мен әзірлемелер, эксперименттер жүргізу.

Білім беру саласындағы қызметте:

- мамандықтың профилі бойынша орта кәсіби оқу орындарында педагогикалық жұмыс, сараптамалық-қадағалау қызметін іске асыратын ветеринарлық мамандарды даярлау және қайта даярлау;

4. Білім беру бағдарламасының түлектерінің білімі мен дағдылары

6B09102–Ветеринариялық медицина білім беру бағдарламасы бойынша бітірушіде **мына жайлы түсінігі болуы:**

- жануарлар мен құстардың жұқпалы және инвазиялық ауруларының диагностикасы;
- экономикалық зиян келтіретін жануарлар мен құстар ауруларының тізбесі;
- Қазақстан Республикасында және іргелес мемлекеттерде аурулардың таралуы;
- жұқпалы, инвазиялық және басқа да аурулардың пайда болуындағы түрлі тамақ өнімдерінің эпидемиологиялық рөлі;
- союға жіберілмейтін жануарлар (құстар) аурулары мен жай-күйлерінің тізбесі;
- инфекциялық және инвазиялық аурулар қоздырғыштарының табиғи жағдайларға, физикалық және химиялық факторлардың әсеріне төзімділігі;
- жануарлар мен құстарды бастапқы өңдеу технологиясы мен гигиенасының негіздері;
- жұқпалы, инвазиялық және басқа да аурулар кезінде жануарлардың (құстардың) ұшалары мен мүшелерін ветеринариялық-санитариялық бағалау;
- тауартану негіздері, ет және ет өнімдерін таңбалау және консервілеу;
- ет және ет өнімдерін, сүт және сүт өнімдерін залалсыздандырудың санитарлық және экономикалық тиімді тәсілдері;
- зооантропонозбен адамдардың ауруын болдырмау жөніндегі алдын алу іс-шаралары;
- инфекциялық этиология аурулары анықталған кезде мал сою және ет өңдеу кәсіпорындарын дезинфекциялау мен дератизациялаудың заманауи құралдары мен тәсілдері.

білу керек:

- ветеринарлық істің заңнамалық тәртібінің белгіленуін, республиканың ветеринарлық қызметінің құрылымын және мемлекеттік ветеринарлық ұйымдардың қызметтерін, мал шаруашылығы және өңдеу кәсіпорындарының биологиялық қалдықтарын, ағынды суларын зарарсыздандырудың заманауи әдістерін;
- ветеринария саласындағы мемлекеттік саясат және мемлекеттік монополияға байланысты ветеринарлық шаралар;
- жануарлардың жұқпалы және жұқпалы емес ауруларын диагностикалау әдістері мен емдеу құралдары
- жануарлардың жұқпалы ауруларының алдын алудың диагностикалық әдістері мен құралдары
- жануарлардың инфекциялық және жаппай жұқпалы емес ауруларына қарсы жалпы және профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру үшін ветеринариялық іс-шараларды жоспарлау және ұйымдастыру тәртібі;
- ветеринариялық-санитариялық қадағалау объектілері әр түрлі инфекциялық аурулардың қоздырушыларымен жұқтырылған кезінде қолданылатын дезинфектанттардың концентрациясы және экспозициясын;
- инфекциялық, инвазиялық аурулар қоздырушыларына термикалық режимдердің (жоғары және төмен температура) әсері, санитарлық өңдеудің сапасын микробиологиялық бақылау үшін ветқадағалау объектілерінен сынама алу ережелерін;

- мал шаруашылығы, құс шаруашылығы, балық шаруашылығы, ет өнімдері, бал шаруашылығы өнімдерінің дайын ассортиментінің сапасы мен тауарлық құндылығын анықтау үшін мемлекеттік стандарттардың және өсімдік тектес өнімдеріне сертификаттардың негізгі көрсеткіштерін, экспортталатын және импортталатын жануарлар (соның ішінде зертханалық, декоративтік), шикізаттар, өнімдердің тасымалы кезінде қызметтің құрылымы және бақылау ережелері;

- сойыс малын ветеринарлық күту ережелері, ветеринариялық-санитариялық жағдайын бағалайтын ұша мен ішкі мүшелерді союдан кейінгі ветеринариялық-санитариялық сараптауды ұйымдастыру және әдістемесі, тағамдық улануларды дауалау шаралары, лажсыздан сойылған жануар етін, дұрыс сақтамау және тасымалдамауынан пайда болатын өзгерістер кезінде етті пайдалану мен зарарсыздандыру ережелерін.

ептілігі болуы:

-диагностикалық шараларды жүргізу және жануарлардың жұқпалы ауруларының нақты алдын-алу құралдарын қолдану

-жануарлардың инфекциялық және жаппай жұқпалы емес ауруларына қарсы жалпы және профилактикалық іс-шараларды ұйымдастыру үшін ветеринариялық іс-шараларды жоспарлау және ұйымдастыру;

- жануар және құстарды сою алдындағы ветеринариялық-санитариялық қарау әдістемесін; ауыл шаруашылығы және жабайы жануарлар ұшасы мен ішкі мүшелерін союдан кейінгі ветеринариялық-санитариялық сараптау әдістемесін; консервіленген және консервіленбеген етті компрессорлық трихинеллоскопия әдістемесін; сау және ауру мал етін сезімдік және физика-химиялық зерттеу әдістерін; жануар, құс және балық еттерін балаусалыққа зерттеу әдістерін; тағамдық жануар майларын және өсімдік майларын, жұмыртқа мен балды зерттеу әдістерін; сүт және сүт өнімдерін зерттеу әдістерін; әр түрлі жануар етін анықтау әдістерін; ет және ет өнімдерін бактериологиялық талдау әдістерін.

дағдысы болуы:

- қан алу, вакцинация, туберкулинизация жүргізу;

- ережелер мен нұсқаулықтарға сәйкес патологиялық материалдарды дайындау, қалдық материалдарды жою;

-жұмыстарды ветеринариялық гигиена ережелері мен ережелеріне сәйкес жүргізу;

- дезинфекциялау, дезинсекциялау, дератизациялау;

-диагностикалық іс-шаралар жүргізу және жануарлардың жұқпалы және паразиттік ауруларының ерекше профилактикасы құралдарын қолдану;

- жануарлардың жұқпалы және жаппай жұқпалы емес ауруларына қарсы жалпы және профилактикалық іс-шараларды жоспарлау және ветеринариялық іс-шараларды ұйымдастыру;

- жануарларды (құстарды) қасапхана кәсіпорындарына қабылдау мен тапсыруын және оларды сойысқа дайындауын;

- жануар және құстарды сою алдындағы ветеринариялық-санитариялық қарауды ұйымдастыру және өткізуін;

- жануар және құстарды союдан кейінгі ветеринариялық-санитариялық қарауды ұйымдастыру және өткізуін;

- сынама алу, материалды консервациялау және оларды бактериологиялық, вирусологиялық, физика-химиялық, микологиялық, токсикологиялық және радиометриялық зерттеулер үшін ветеринарлық зертханаға жіберу;

- мал шаруашылығы өнімдерін ветеринариялық-санитариялық сараптаудан өткізу және олардың сапасы мен қауіпсіздігі жайлы негізделген қорытынды беру;

- өсімдік тектес өнімдер және балға ветеринариялық-санитариялық бақылау жүргізу;

- жануар текті өнімдер мен шикізаттарды өндейтін кәсіпорындардың ветеринариялық-санитариялық жағдайына бақылауды іске асыру және сапалы өнімдердің шығарылуын қамсыздандыру;

- инфекциялық және инвазиялық этиологиясы бар аурулар табылған жағдайда жалпы ветеринариялық-санитариялық және ұйымдастыру - шаруашылық шаралар кешенін жүргізу;
- аса қауіпті инфекциялық аурулар кезінде жалпы мен арнайы ветеринариялық-санитариялық және ұйымдастыру – шаруашылық шаралар кешенін жүргізу;
- радиометриялық бақылау жүргізу, радиациялық зақымдану кезінде жануар және өсімдік тектес өнімдерді зарарсыздандыру және қолдану;
- инфекциялық аурулар табылған кезінде ет комбинаты, қасапхана және басқа да қасапхана мен ет өңдейтін кәсіпорындардың сойып бөлшектеу цехтарының дезинфекциясын өткізу;
- ет өңдейтін кәсіпорындар мен шаруашылықтарда дератизацияны өткізу.

құзыреттілігі болуы:

- ветеринариялық істің заңнамалық реттелуі республика ветеринариялық қызметінің құрылымын және мемлекеттік ветеринариялық ұйымдардың функцияларын, биологиялық қалдықтарды, малшаруашылығы мекемелері мен өңдеу орындарының сарқынды-ластанған суларны залалсыздандырудың заманауи әдістерін білу;
- ветеринария саласына және мемлекеттік монополияға жататын ветеринариялық шараларға қатысты мемлекеттік саясат;
- жануарлардың инфекциялық ауруларын диагностикалу және профилактикалау әдіс-тәсілдерін білу;
- жануарлардың инфекциялық және жаппай жұқпалы емес ауруларына қарсы жалпы және профилактикалық ветеринариялық шараларды ұйымдастыру ісін жоспарлау және ұйымдастыру тәртібін білу;
- ветеринариялық санитария және сараптау, тағам өнімдері сапасы мен қауіпсіздігін бағалау, жануар текті жоғары сападағы өнімдер өндіру барысын білу;
- жануар текті өнімдер мен шикізаттарды өндіру, қайта өңдеу, сақтау және пайдаға асыру бойынша мемлекеттік және өндірістік ветеринариялық-санитариялық бақылауды ұйымдастыру;
- профилактикалық және эпизоотияға қарсы шаралар жоспарларын құрастыру, жануарлардың инфекциялық және жаппай жұқпалы емес ауруларын мониторинглеу және профилактикалау;
- ветеринариялық-санитариялық талаптарды қадағалау жұмыстарын ұйымдастыру;
- ветеринариялық білімді насихаттау;
- дезинфекциялық құрал жабдықтарды, бүріккіштерді орнату және қалыпқа келтіру білу.

5. Оқыту нәтижелері

Оқыту нәтижелері тиісті білім деңгейінің Дублиндік дескрипторлары негізінде айқындалады. Бұл ретте оқытудың бес негізгі нәтижесі ерекшеленеді:

ОН1-Білім және түсіну (зерттелетін саладағы білім мен түсінікті, соның ішінде осы саладағы ең озық білім элементтерін көрсету);

ОН2-білім мен түсініктерді қолдану (осы білім мен түсінікті кәсіби деңгейде қолдану);

ОН3-пайымдауларды қалыптастыру (дәлелдерді тұжырымдау және зерттелетін саладағы мәселелерді шешу);

ОН4-коммуникативтік қабілеттер (Әлеуметтік, этикалық және ғылыми ойларды ескере отырып, пайымдауларды қалыптастыру үшін ақпаратты жинау және түсіндіруді жүзеге асыру);

ОН5 - оқу дағдылары немесе оқу қабілеттері (мамандарға да, мамандарға да ақпаратты, идеяларды, мәселелер мен шешімдерді жеткізу).

Модульдер бойынша оқыту нәтижелері:

1. Мемлекеттік, орыс және шет тілдерінде тұлға аралық әлеуметтік және кәсіби қарым-қатынасқа; сыни ойлау өзін-өзі жетілдіруге, экологиялық дүниетанымды қалыптастыруға, Қазақстанның тарихи және экономикалық дамуының өзіндік ерекшелігін терең түсіну және ғылыми талдау негізінде азаматтық ұстаным танытуға қабілетті, әлеуметтік-гуманитарлық пәндердің базалық білімін ескере отырып, әртүрлі салалардағы жағдайларға баға бере алады.

2. Әртүрлі жануарлардың анатомиясының даму заңдылықтарын, ағзадағы физиологиялық және биохимиялық процестердің барысы туралы алған білімдерін қолдана алады. Бақыланатын фактілерді баяндау және нәтижелерді талдайды, ветеринария негіздері саласында өз идеяларын қалыптастырады және нақты ұсыныстар арқылы оң нәтижеге жетеді.

3. Мал шаруашылығы өнімдерін өндіру технологиясын пайдалануда, ауыл шаруашылығы жануарларын іріктеу тәсілдерінде, тұқымды жетілдіру және өсіру, табынды молықтыру және төл өсіру әдістерінде құзыретті. Тұқым қуалайтын материалдың биологиялық, генетикалық және морфологиялық мәні және жануарлардың әр түрлі ауруларға тұқымқуалаушылық төзімділігін арттыруды қолданады.

4. Іскерлік және кәсіби қарым-қатынас құралы ретінде мемлекеттік, орыс және шет тілдерін біледі, ветеринариялық қызмет саласында осы тілдерде құжаттарды сауатты рәсімдей алады. Қазақ, орыс, латын және ағылшын тілдерінде мал мен құс ауруларының атаулары, мал дәрігерлік терминологиясының дұрыс жазылуы мен айтылуының ерекшеліктерін меңгереді.

5. Зертханалық ветеринариялық құралдарды, жабдықтар мен аппаратураларды қолдана алады, инфекциялық және инвазиялық аурулардың пайда болуына диагностикалық зерттеулер жүргізе алады. Зерттеу нәтижелері мен диагноздың негізінде емдеу және алдын-алу шараларын ұсына алады. Әр түрлі ауруларды зертханалық дифференциалды диагностикада IT технологияларды қолдана алады.

6. Мал шаруашылығындағы негізгі гигиеналық нормативтер мен талаптарды, жануарлардың өнімділігін арттыру гигиенасын, жануарлар мен құстарды сою алдында және сойғанан кейін ветеринариялық-санитариялық тексеру әдістемесін қолданады, жануарлардың инфекциялық, инвазиялық, жұқпалы емес аурулары мен уланулары кезінде өнімдер мен шикізаттарға ветеринариялық-санитариялық сараптама және санитариялық бағалау жүргізу жөніндегі ветеринариялық іс-шараларды жоспарлау мен ұйымдастыруды біледі.

7. Микробтар мен вирустардың морфологиясын, физиологиясын, генетикасын және экологиясын, қоршаған ортаны бағалаудың микробиологиялық және вирусологиялық әдістерін біледі. Жануарлар ауруының инфекциялық басталуын анықтай алады. Инфекциялардың пайда болу жағдайлары мен ағымын, иммунитеттің қалыптасу және тұрақтылық заңдылықтарын, биопрепараттар және оларды дайындау әдістері туралы біледі. Инфекциялық аурулардан қорғаныс қалыптастыру мақсатында жануарларға қолданылатын препараттарды біледі.

8. Емдеу-профилактикалық іс-шараларды кеңінен қолдана отырып, жануарлар ауруларын анықтау мақсатында диагностикалық және терапиялық техниканың заманауи әдістерін меңгеріп қолданады, жануарларды қабылдаудың теориялық және практикалық негіздері мен қағидаларын біледі, жануарлардың жұқпалы емес және инфекциялық аурулар симптомдарын білуге құзыретті

9. Химиялық процестер ағымының негізгі заңдылықтарын, дәрілік заттардың әр түрлі формаларын дайындау әдістерін біледі, жануарлардың морфо-физиологиялық ерекшеліктерін ескере отырып ем тағайындай алады, дозаларын есептейді және дәрілік заттарды қолданудың тиімді тәсілдерін анықтай алады, ғылыми негізде емдеуге арналған

препараттарды таңдай алады, улар мен улы заттардың токсикодинамикасы мәселелерінде білікті.

10. Диагностиканың заманауи әдістерін меңгерген, жануарлар арасында инфекциялық және инвазиялық аурулардың пайда болуы мен таралуының мониторингін ұйымдастыруды және жүргізуді жүзеге асыруға қабілетті, аурулармен күресу шараларын біледі, шектеу және карантиндік іс-шаралардың ұйымдастырылуын, халықты антропозооноздық инфекциялардан қорғау шараларын біледі, продуктивті емес жануарлардың инфекциялық және инвазиялық ауруларын емдеу және алдын алу әдістерін біледі.

11. Ішкі аурулардың әртүрлі даму кезеңдерінде анықтау мақсатында диагностиканың классикалық және терапиялық жабдықтар арқылы заманауи әдістерін қолданады. Қажетті шұғыл ветеринариялық көмек көрсете алады, жануарларды емдеу кезінде теориялық негіздер мен ережелерін біледі, жануарларға хирургиялық операциялардың әр түрін жүргізуге құзыретті.

12. Жануарлардың несеп-жыныс жүйесінің морфологиясы мен физиологиясында алған білімдерін қолдана алады және ұрпақты болу қызметінің бұзылуының негізгі себептері мен ағымын анықтай алады. Ерте гинекологиялық ауруларды анықтау мақсатында несеп-жыныс жүйесінің ауруларын диагностикалауда заманауи әдістерді қолданады, қажетті емдік және профилактикалық шараларды жүргізе алады. Босану кезінде акушерлік көмек көрсетуде сауатты, малды қолдан ұрықтандыру әдістерін біледі.

13. Ветеринариялық-санитариялық іс-шараларды ұйымдастыру, ветеринариялық қызметтер мен бөлімшелердің жұмысын перспективалық жоспарлауды жүзеге асыру қабілетіне ие. Ветеринариялық қызметтің экономикалық дамуын бағалау және болжау, ветеринариялық қызметтің тиімділігін бағалай алады. Ветеринариялық қадағалау объектілеріне бақылауды ұйымдастыру және ветеринариялық қызметтің тауарлары мен қызметтерін ілгерілету үшін байланыс жүйесін құру бойынша құзыретті.

14. Экспорттық-импорттық қозғалыстар кезінде ветеринарияда бақыланатын тауарлар мен объектілердің сапасын анықтауда теориялық және практикалық дағдыларды қолдана алады, жануарларды және басқа да тауарларды өңдеу және карантиндеу техникасы мен әдістерін біледі. Ол азық-түлік қауіпсіздігі мәселелерінде құзыретті, жануарлардың тағамдық құндылығын анықтау әдістерін біледі, уәкілетті сарапшы ретінде белгілі бір сараптамалар жүргізуге және қорытынды беруге құзыретті.

6. Білім беру бағдарламасының оқыту нәтижелері (құзыреттілігі)

Бағдарламаны жүзеге асырудың нәтижесі - "Болон процесінің" терминологиясымен көзделген дескрипторлар арқылы сипатталатын бітірушінің қалыптасқан негізі құзіреттілігі болып табылады. Құзіреттілік тәсілдемелерінің әдістері әлемнің көптеген елдерінде белесенді және тиімді түрде қолданылады және "Болон процесінің" аясында негізге алынады.

ЖОО бітірушінің жалпы құзіреттілігі жалпы сауаттылыққа, әлеуметтік-этикалық құзыреттілікке, экономикалық және ұйымдастыру-басқару құзіреттіліктеріне, арнайы және басқа да құзіреттіліктерге қойылатын талаптарға сәйкес қалыптасады.

Құзіреттіліктің шифрі мен атауы	Құзіреттіліктің шифрі мен түрлері	Шифр и определения целей и задач компетенций
1	2	3
1 Базалық (блок ООД)	Қазіргі әлемдегі әлеуметтік ғылымдар және коммуникация негіздері 1.Әлеуметтік ғылым	1.1. Дүние танымы мен ойлау мәдениеті кең, аса жоғары білімді тұлға қалыптастыруға мүмкіндік беретін жаратылыстану, әлеуметтік-гуманитарлық және экономикалық пәндер бойынша базалық пәндерді игеру. 1.2. Философиялық, әлеуметтік және жеке маңызды философиялық мәселелерді талдай білу. 1.3. Ойлау мәдениетіне ие, ақпаратты

		<p>жалпылауға, талдауға, қабылдауға, мақсат қоюға және оған жетудің жолдарын таңдауға қабілетті</p> <p>1.4. Тарихи процестің қозғаушы күштері мен заңдылықтарын, адамның тарихи процестегі орнын, қоғамның саяси ұйымын түсіне білу.</p> <p>1.5. Негізгі тарихи фактілерді ұсынудың негізгі әдістерін білу.</p> <p>1.6. Кәсіби күнделікті іс-әрекетке және магистратурада үздіксіз білім алуға қажетті жаңа білім алу дағдыларына ие.</p> <p>1.7. Экологияның, қоршаған ортаны қорғаудың және тұрақты дамудың ең өткір және күрделі мәселелерін талқылауда кеңейтілген интеграцияланған объективті және шығармашылық көзқарасқа ие болу.</p> <p>1.8. Табиғи және техногендік экологиялық процестерді және оларды реттеудің мүмкін жолдарын анықтап, талдай білу.</p> <p>1.9. Биосфера компоненттерінің қоршаған ортаға тигізетін зардаптары, әсіресе қоршаған ортаны басқаруды интенсификациялау жағдайында өзара әрекеттесуінің негізгі заңдылықтары туралы білімді қалыптастыра білу.</p> <p>1.10. Табиғат заңдарын білетін, табиғатты пайдаланудың негізгі міндеттерін түсініп, құрмет пен қоршаған ортаны қорғауға дайын болу керек.</p>
	<p>2.Тілдік дайындық және қазіргі әлемдегі қарым-қатынас негіздері</p>	<p>2.1. Іскери және кәсіби қарым-қатынас құралы ретінде қазақ, орыс және шет тілдерін еркін қолдана білу.</p> <p>2.2. Шет тілдерінің біреуін кәсіби қызмет саласындағы ақпаратты шетелдік көздерден алуға және бағалауға мүмкіндік беретін деңгейде сөйлеу.</p> <p>2.3. Әріптестермен араласуға, ұжымда жұмыс істеуге дайын.</p> <p>2.4. Әлемнің қазіргі заманғы табиғи-ғылыми бейнесі туралы білімді оқу және кәсіби қызметінде қолдана білу, ақпаратты математикалық өңдеу әдістерін, теориялық және эксперименттік зерттеулерді қолдана білу.</p> <p>2.5. Ол заманауи компьютерлік техниканы және бағдарламалық қамтамасыз етуді, сондай-ақ заманауи техникалық оқыту құралдарын кәсіби білуге қабілетті.</p> <p>2.6. Қазіргі ақпараттық қоғамның дамуындағы ақпараттың мәні мен маңызын түсіну, осы процесте туындайтын қауіптер мен қауіптерді түсіну, ақпараттық қауіпсіздіктің, оның ішінде мемлекеттік құпияларды қорғаудың негізгі талаптарын орындай білу</p> <p>2.7 Ақпаратты алудың, сақтаудың, өндеудің негізгі әдістерін, әдістері мен құралдарын</p>

		<p>қолдануға, ақпаратты басқарудың құралы ретінде компьютермен жұмыс істеуге дайын.</p> <p>2.8. Оқу пәндері мен білім беру салаларында, сондай-ақ қоршаған әлемде ақпаратқа қатысты дағдыларға ие.</p> <p>2.9. Ол қазіргі заманғы ақпарат құралдары мен ақпараттық технологияларды меңгереді</p>
	<p>3.Физикалық және эстетикалық тәрбие</p>	<p>3.1. Саналы қозғалыс белсенділігі процесінде адамның денсаулығын сақтауға және нығайтуға бағытталған әлеуметтік қызмет саласын білу.</p> <p>3.2. Адамның физикалық және зияткерлік дамуы, оның дене белсенділігі мен салауатты өмір салтын қалыптастыру, дене тәрбиесі, дене дайындығы және дене дамуы арқылы әлеуметтік бейімделу мақсатында қоғам құрған және пайдаланатын құндылықтар мен білімнің жиынтығы болып табылатын мәдениетке ие болу</p>
	<p>4.Әлеуметтік ғылымдар</p>	<p>4.1. Қазақстан Республикасының заңнамасы саласындағы теориялық ережелерді білу; сыбайлас жемқорлыққа төзбеушілікпен қарауға, заң мен заңды құрметтеуге, ғаламдық компьютерлік желілерде ақпаратпен жұмыс істеуге қабілетті.</p> <p>4.2. Сыбайлас жемқорлық елдің ұлттық мүдделеріне, экономикалық қауіпсіздігіне ғана емес, сонымен бірге бүкіл халықаралық қоғамдастықтың мүдделеріне нақты қауіп төндіретінін білу.</p> <p>4.3. Тұлғаға әлеуметтанулық көзқарас, әлеуметтенудің формалары, бағыттары мен сипаттамалары, әлеуметтік мінез-құлықты реттеудің негізгі заңдылықтары мен формалары, саяси заңдар туралы ғылыми түсінікке ие болыңыз.</p> <p>4.4. Студенттерді арнайы саяси теориялармен таныстыру, қоғамдық өмір құбылыстарын жан-жақты зерттеу, қоғамдағы процестердің өзара байланысын анықтауға үйрету.</p> <p>4.5. Тарихи мұра мен мәдени дәстүрлерге, әлеуметтік және мәдени айырмашылықтарға төзімді және құрметпен қарауға дайын.</p> <p>4.6. Мәдениеттің нысандары мен типтері, олардың қызмет етуі мен дамуы, негізгі мәдени және тарихи орындарды, мәдениеттің құбылыстарын, оның адам өміріндегі рөлін түсіндіруде икемділігі туралы білімі болуы; қазіргі қоғамның мәдени ортасына назар аудару; ұлттық және әлемдік мәдени мұраның сақталуы мен өсуіне қамқорлық жасаудың практикалық дағдыларын игеру.</p> <p>4.7.Этикалық және рухани құндылықтар туралы; тұлғаға социологиялық көзқарастар туралы;</p>

		<p>әлеуметтік мінез-құлықты реттеудің негізгі заңдылықтары мен формалары; билік пен саяси өмірдің мәні, саяси қатынастар мен процестер, қоғам мен түрлі әлеуметтік топтар өміріндегі саяси жүйелердің рөлі туралы; сана мен өзін-өзі танудың адамдардың мінез-құлқындағы, қарым-қатынасындағы және іс-әрекетіндегі, тұлғаның қалыптасуы мен қалыптасуындағы рөлі туралы түсінігі бар.</p> <p>4.8. Мінез-құлықтың этикалық және құқықтық нормаларына ие; психофизикалық қабілеттер мен қасиеттерді игеруді, дамуды, жетілдіруді және белсенді болуды, денсаулықты сақтау және нығайтуды қамтамасыз ететін, ұжымда жұмыс істеуге, өз көзқарасын дұрыс қорғауға, жаңа шешімдерді ұсынуға мүмкіндік беретін практикалық білім мен дағдылар жүйесіне ие.</p> <p>4.9. Әлеуметтік және кәсіби мәселелерді шешуде әлеуметтік-саяси ғылымдардың негізгі принциптері мен әдістерін қолдана білу</p>
<p>2 негізгі (блок БД)</p>	<p>5. Жануарлардың морфологиясы және физиологиясы</p>	<p>5.1. Жануарлар организмінің жасушаларының, ұлпаларының, мүшелерінің және мүшелер жүйелерінің микро- және субмикроскопиялық құрылысы</p> <p>5.2. Микроскоппен жұмыс жасауды, организм жасушаларын, ұлпаларын, мүшелерін және мүшелер жүйелерінің гистологиялық препараттарын дайындауға қабілетті;</p> <p>5.3. Жануарлар организмінің микроскопиялық және субмикроскопиялық құрылысын, шығу тегі мен даму заңдылықтарын толық біледі;</p> <p>5.4. Жануарлар организмінің арнайы морфологиялық құрылысы ерекшеліктерін, оны қоршаған ортаға және жануарлардың түріне, жасына, тұқымдық ерекшеліктеріне байланысты анықтауға құзыретті.</p> <p>5.5. Жануарлар мен құстардың әртүрлі түрлеріндегі сүйек, бұлшықет жүйесінің құрылымының ерекшеліктерін біледі;</p> <p>5.6. Жануарлар мен құстардың ағзалары мен жүйелерінің морфологиялық ерекшеліктерін олардың дамуы мен өзара байланысын біледі;</p> <p>5.7. Оқу жоспарының арнайы пәндерінің материалдарын игеру кезінде алынған білімді пайдалана біледі</p> <p>5.8. Жануарлар мен құстардың ағзалары мен олардың жүйелерінің жұмыс істеу заңдылықтарын талдау қабілеті мен дайындығы;</p> <p>5.9. Ағзаларды тексере алады, олардың топографиясын, организмдердің түрлері мен жас ерекшеліктерін, сондай-ақ олардың жағдайын анатомиялық белгілері бойынша анықтай алады:</p>

		<p>мөлшері, құрылымы, консистенциясы, түсі.</p> <p>5.10 Ауруларды заманауи диагностикалау үшін морфофизиологиялық негіздер туралы білімді, клиникалық-иммунологиялық зерттеудің және ағзаның функционалдық жағдайын бағалаудың негізгі әдістерін қолдану;</p> <p>5.11. Белоктардың, көмірсулардың, липидтердің химиялық қасиеті мен құрылысын; биореттегіштердің химиялық құрамын және оны зерттеудің классикалық әдістерін;</p> <p>5.12. Студенттер биореттегіштердің, белоктардың, көмірсулардың, липидтердің құрамын, қасиеттерін заманауи әдістермен анықтау және зерттеудің тәжірбиелік біліктілігін жоғары деңгейде қалыптастыруды біледі;</p> <p>5.13. Организмдегі химиялық заттардың табиғаты мен өзгеруінің маңыздылығын терең түсіну; бионысандардың құрамын өз беттерінше зерттеуді және зерттеу нәтижелері бойынша қорытынды шығара алады;</p> <p>5.14. Еңбек нарығындағы болашақ маманның бәсекеге қабілеттілігін арттыруы алынған білімді және практикалық мәселелерді шешуге арналған дағдыларды қолдану тәжірибесіне және талдаудың заманауи биохимиялық әдістеріне ие болуда құзыретті.</p> <p>5.15.. Студент өмірлік процестердің мәні мен жекелеген мүшелер функцияларын және ағзаның химиялық құрамын, жасушалардың құрылымын, қасиеттерін және тірі ағзадағы зат алмасу мен энергияны біледі.</p> <p>5.16. Сау организмнің өмірлік маңызды функцияларына, олардың механизмдеріне сауатты болу үшін, қоршаған ортамен өзара әрекеттесу кезіндегі функцияның заңдылықтары зерттеледі.</p> <p>5.17. Студентер жануарлардың денсаулығын сақтау технологияларының тірі организмдердегі химиялық құрамы мен химиялық процестерге әсерін біледі.</p> <p>5.18. Алынған теориялық білім мен дағдыларды практикалық және зерттеу жұмыстарында қолданады.</p>
	<p>6. Мал шаруашылығы негіздері</p>	<p>6.1. Бактериялардың, вирустардың геномы, жануарлар жынысының дамуындағы хромосомалық ауытқулар, жануарлар құрылымы мен биологиясының ерекшеліктерін түсінеді және біледі; маңызды жүйелік топтардың ерекшеліктерін және оларды анықтау принциптерін ажырату; ғылыми сұрақтар қою және зерттеу жүргізу.</p> <p>6.2. Тұқым қуалайтын материалдың</p>

		<p>биологиялық, генетикалық, химиялық және морфологиялық табиғаты туралы білімдерге ие және жануарлардың ауруларға тұқым қуалаушылық қабілеттілігін жоғарылатады.</p> <p>6.3. Мал өсіру технологиясы туралы білу. Ауылшаруашылық жануарларын іріктеудің және іріктеудің практикалық әдістері, тұқымын жақсарту, асылдандыру әдістері, табындарды көбейту және жас малдарды өсіру мәселелері. Жануарларды өсіруді және оларды ұтымды пайдалануды біледі</p> <p>6.4. Түрлері мен тұқымдық сипаттамаларына байланысты жануарлардың өнімділігін анықтауды біледі</p> <p>6.5. Технологиялық машиналар мен жабдықтардың орналасуы, олардың пайдалану және техникалық сипаттамалары туралы теориялық және практикалық білімдерге ие</p> <p>6.6. ауыл шаруашылығы малдарын азықтандыру және азықтар саласы бойынша терең білімді практикалық тұрғыда пайдалану;</p> <p>6.7. азықтар және ауыл шаруашылығы малдарын азықтандырудың қазіргі заманғы технологияларын қолдану;</p> <p>6.8. технологиялық процесс учаскесіндегі олардың іс-әрекеттерінің нәтижесіне жауапкершілікті қабылдай отырып, қызметкерлер тобына</p>
	<p>7. Кәсіби-коммуникативтік</p>	<p>7.1. Кәсіби салада шет тілдерін қолдана білу.</p> <p>7.2. Латын терминдерін, терминдік элементтерді ветеринарлық тәжірибеде қолданады.</p> <p>7.3. Кәсіби ветеринариялық-санитариялық терминологияны қазақ (орыс) латын және ағылшын тілдерінде оқи, жаза және айта алады.</p> <p>7.4. Жануарлар мен құстардың инфекциялық емес, инфекциялық және инвазиялық аурулары атауларының ерекшеліктерін Қазақ (орыс) латын тілінде игеру.</p>
	<p>8. Зертханалық-диагностикалық</p>	<p>8.1. Бұл клиникалық, зертханалық, патоморфологиялық және басқа деректерді талдауға, олардың негізінде патологиялық процестердің пайда болу себептері мен механизмдері туралы қорытынды жасауға құзырет береді.</p> <p>8.2. Ауыру организмдегі функционалдық өзгерістердің өтуіне құзыретті.</p> <p>8.3. Патологиялық процесстердің пайда болуының туындауының барысы мен өтуінің жалпы заңдылықтарын меңгереді.</p> <p>8.4. Ауру себептері, аурудың даму механизмдерін біледі.</p> <p>8.5. Методикалық түрде жануарлардың өлекесін</p>

		<p>жарып көру және патоморфологиялық диагностика; нәтижелерді тіркеуге және жануарлардың өлімінің себептері туралы қорытынды жасауға; зертханалық зерттеу үшін патологиялық материалды дұрыс қабылдап, жазып алып және жіберуге құзыретті болу</p> <p>8.6. Ауыру организмдегі функционалдық өзгерістердің өтуіне құзыретті.</p> <p>8.7. Патологиялық процесстердің пайда болуының туындауының барысы мен өтуінің жалпы заңдылықтарын меңгереді.</p> <p>8.8. Ауру себептері, аурудың даму механизмдерін біледі.</p> <p>8.9. Ветеринарлық зертханалар, зертханалық шыны ыдыс және технология туралы түсінік.</p> <p>8.10. Серологиялық, вирусологиялық және бактериологиялық зерттеу әдістерін қолдана білу.</p> <p>8.11. IT қолдану болашақ мамандарға ветеринария мәселелері бойынша басқарушылық шешімдерді дайындау және қабылдау үшін ақпараттық және аналитикалық қолдау саласындағы жабдықтармен қамтамасыз етеді</p> <p>8.12. Деректер базасын, білім базаларын, сараптамалық жүйелерді, ақпараттық жүйелерді интеллектуализациялау тәсілдері, әдістері мен құралдарын құру және құру принциптеріне ие болу</p> <p>8.13. Зертханалық ветеринариялық құралдарды, жабдықтар мен аппаратураларды қолдана алады,</p>
	<p>9. Ветеринариялық-санитариялық гигиена</p>	<p>9.1. Ветеринариялық объектілерде дезинфекция, дезинсекция және дезинсекция ережелерін игеру.</p> <p>9.2. Үй-жайлар мен аумақтарды күтуге, санитарлық тазартуға арналған ветеринариялық-санитариялық және гигиеналық ережелерді әзірлеу.</p> <p>9.3. Мал сою кезіндегі ветеринариялық-санитариялық сараптама мәселелерінде сауатты болу; ет, сүт және жануарлардан алынатын шикізаттың заманауи әдістерін зерттеуде құзыретті болу.</p> <p>9.4. Инфекциялық, инвазиялық, жұқпалы емес аурулар мен жануарлардың улану кезіндегі санитарлық-гигиеналық зерттеудің дәстүрлі және заманауи әдістерін қадағалауға және бақылауға дайын.</p> <p>9.5. Өнімдер мен шикізаттардың, жартылай фабрикаттардың, дайын өнімдердің санитарлық-микробиологиялық сапасын бақылау саласындағы білімдерін көрсетеді.</p> <p>9.6. Қоршаған орта нысандарын санитарлық-гигиеналық бағалаудың микробиологиялық көрсеткіштерін біледі.</p>

		<p>9.7 Ауылшаруашылық дақылдарының, балық шаруашылығы, ара шаруашылығы және құс шаруашылығы өнімдерінің сапасы мен қауіпсіздігін ветеринариялық-санитариялық бағалау кезінде тағамдық және биологиялық құндылығын анықтаудың әдістерін меңгеру.</p> <p>9.8. Ветеринариялық-санитариялық бағалауды және өнімді сараптауды қолдану, гигиена нормалары мен талаптарын түсіну.</p> <p>9.9. Жануарлардан алынатын шикізатты ветеринариялық-санитариялық сараптау және алғашқы өндеудің талаптары туралы білімін игереді</p>
	<p>10. Ветеринариялық микробиология және иммунология</p>	<p>10.1. Микробтар мен вирустардың морфологиясын, физиологиясын, генетикасын және экологиясын, қоршаған ортаны бағалаудың микробиологиялық және вирусологиялық әдістерін біледі.</p> <p>10.2. Микроорганизмдердің түрлерін ажырату сондай-ақ қоршаған ортаны бағалаудың микробиологиялық және вирусологиялық әдістері.</p> <p>10.3. Жануарлар ауруының инфекциялық басталуын анықтай алады. Инфекциялардың пайда болу жағдайлары мен ағымын, иммунитеттің қалыптасу және тұрақтылық заңдылықтарын біледі</p> <p>10.4. биопрепараттар және оларды дайындау әдістер туралы біледі. Инфекциялық аурулардан қорғаныс қалыптастыру мақсатында жануарларға қолданылатын препараттарды біледі.</p> <p>10.5. Иммунитет және оның факторлары туралы сұрақтарға және жұқпалы аурулардың ерекшелігіне қатысты сауатты.</p> <p>10.6 Ветеринариялық иммунология негіздерінің теориялық білімі мен практикалық дағдыларына және осы білімді қолдануға ие.</p>
<p>3 Арнайы (блок ПД)</p>	<p>11. Ветеринариялық-диагностикалық</p>	<p>11.1. Жануарлардың ауруларын анықтау, диагностикасы және алдын-алу мақсатында ветеринариялық диагностика саласындағы соңғы ғылыми жетістіктерді қолдана білу.</p> <p>11.2. Ветеринарлық медицинада қолданбалы зерттеу әдістерін қолдануға дайын.</p> <p>11.3. Қажетті диагностикалық және емдік шараларды анықтау үшін қазіргі заманғы әдістер мен диагностикалық және емдеу әдістерін қолдану дағдыларына ие болу.</p> <p>11.4. Диагностика саласындағы негізгі білімді, ауру жануарды емдеуге арналған диагностикалық және терапевтикалық құралдармен өз бетінше жұмыс жасай білуді көрсетеді.</p> <p>11.5. Жеке жануарларды зерттеу әдістері және</p>

		<p>анамнезді жинау.</p> <p>11.6. Ветеринариялық құралдармен жұмыс істей білу.</p> <p>11.7. Радиометрия мен дозиметрияны жүргізуде, радиометриялық, дозиметриялық құрылғылардың негізгі түрлерін пайдалану кезінде сауатты болу.</p> <p>11.8. Ветеринариялық бақылау объектілеріне радиациялық сараптама жүргізе білу</p>
	<p>12.Химия негіздері және ветеринариялық фармакология</p>	<p>12.1. Әр түрлі дәрілік формаларды дайындау мүмкіндігі; дәрі-дәрмекті әртүрлі ауылшаруашылық жануарлары мен құстарға мөлшерлеу принциптерін игеру.</p> <p>12.2. Жануарлардың денсаулығын қорғауға бағытталған дәрілік заттарды қолдану дағдыларына ие болу.</p> <p>12.3. Улар мен улы заттардың токсикодинамикасында сауатты болу.</p> <p>12.4. Дәрілік, улы заттарды есепке алу, сақтау және жұмыс кезіндегі қауіпсіздік ережелерін біледі.</p> <p>12.5.бейорганикалық химияның ғылыми, технологиялық және экологиялық мәселелерді шешудегі маңызын түсінуді қалыптастыру;</p> <p>12.6.металдардың табиғатта таралған қосылыстарының түрлерін және оларды алудың жалпы жолдарын білу;</p> <p>12.7. физикалық, химиялық және физикалық-химиялық талдау әдістерін, сондай-ақ геологиялық және биологиялық сынамаларды іріктеу және талдау әдістерін меңгеру;</p>
<p>3 Арнайы (блок ПД)</p>	<p>13. Жұқпалы және инвазиялық аурулар</p>	<p>13.1. Жануарлардың жұқпалы ауруларының пайда болуы мен таралуын реттейтін заңдылықтарды, олармен күресу құралдары мен әдістерін білу. Жұқпалы аурулардың табиғатын, эпизоотиялық процестің табиғаты мен заңдылықтарын, жұқпалы аурулардың эпизоотиялық фокустары мен табиғи ошақтарын, жұқпалы аурулардың номенклатурасы мен классификациясын, профилактикалық және денсаулық шаралары жүйесін білу.</p> <p>13.2. Аса қауіпті жұқпалы аурулардың негізгі қоздырғыштарын жүйелеу және тарату мәселелерінде және осы негізде аурулармен күресу тактикасын дамытуда негізгі білімді көрсетеді.</p> <p>13.3. Профилактикалық іс-шаралар жүйесін білу; ауруды, эпизоотологиялық ерекшеліктерді, патогенезді, клиникалық, патоморфологиялық ерекшеліктерді анықтау;</p>

		<p>13.4. Эпизоотологиялық тексеру жүргізу және оған акт жасау, жұқпалы ауруларға нозологиялық және эпизоотологиялық диагноз қою мүмкіндігі;</p> <p>13.5. Эпизоотологиялық талдау жүргізу және оның актісін жасау, карантин және шектеу іс-шараларын ұйымдастыру және оларды жүзеге асыру қабілеті;</p> <p>13.6 Патматериалды зертханаға жіберу, жұқпалы ауруларға бактериологиялық, вирусологиялық және серологиялық зерттеулер жүргізу үшін алу қабілеті;</p> <p>13.7.Адамдар мен жануарларға ортақ қоздырғыштар туралы білу, паразиттік жағдайды, аурушандықты, инвазиялық қағиданы сақтау мен таратудағы қоршаған ортаның рөлін болжай білу. Паразиттік қоздырғыштардан қоршаған ортаны қорғауды білу, инвазиялық ауруларға қарсы ветеринариялық-санитариялық шаралардың тиімділігін арттыру, сонымен қатар олардың тиімділігін бақылау.</p> <p>13.8. Ауыл шаруашылығы және өнімсіз жануарлардың, құстар мен балықтардың аса маңызды инвазиялық ауруларын білу;</p> <p>13.9.Аса маңызды, экономикалық және әлеуметтік маңызы бар инвазиялық аурулардың мониторингі мен болжамын жүргізу қабілеті;</p> <p>13.10. Гельминтоздарды, арахноздарды, энтомоздарды және протозооздарды клиникалық және зертханалық диагностикалау, өмір бойы және өлімнен кейінгі диагностикалау дағдыларын игеру.</p> <p>13.11. Жануарлар мен құстарды аса қауіпті аурулардан карантиндік қорғау шараларын білу</p> <p>13.12. Құстардың аса қауіпті инфекциялық ауруларын клиникалық және зертханалық зерттеу арқылы диагноз қойу әдістерін құзретті.</p> <p>13.13. Негізгі қоздырғыштардың систематикасы мен оның құс арасында таралуын біледі.</p> <p>13.14. Күресу жолдары, карантиндік және шекткілік іс шаралды қолдану меңгереді.</p> <p>13.15. Утелизация және дезинфекциялау шараларын жүргізу әдістерін меңгереді.</p>
	<p>14.Жануарлардың ішкі ауруларымен хирургиясы</p>	<p>14.1. Жануарларды клиникалық тексеруді жоспарлауды және қажетті құжаттарды дайындауды біледі.</p> <p>14.2. Ауру жануарларды тіркеу тәсілдерін меңгерген. Анамнездің маңыздылығын және оның диагностикадағы маңыздылығын түсінеді.</p> <p>14.3. Ауру жануарларды клиникалық-зертханалық зерттеудің заманауи әдістерін білді,</p> <p>14.4. Ауру процесін тану әдістемесін, зертханалық талдау үшін биологиялық</p>

		<p>материалды алу ережесін біледі;</p> <p>14.5. Білім ғылым мен озық тәжірибенің соңғы жетістіктерін ескере отырып, емдік терапияның заманауи әдістерін қолдану.</p> <p>14.6. дәрі-дәрмектерді беру және енгізу кезінде терапевтік техника сияқты емдеу процедураларының физикалық және аспаптық-зертханалық әдістерін ұтымды және тиімді қолдана білуеді</p> <p>14.7. Әр түрлі шаруашылықтардағы ішкі жұқпалы емес аурулардың алдын алу шаралары ұйымдастырады.</p> <p>14.8. Диспансеризация, уақыты мен жүргізу тәсілдерін меңгереді.</p> <p>14.9. Ветеринарлық терапияның принциптері мен әдіс-тәсілдерін меңгереді.</p> <p>14.10. Физиотерапия және физиопротективтік орындай алады.</p> <p>14.11. Терапевтикалық техниканы меңгеріп пайдаланады.</p> <p>14.12. Бауыр, бүйрек, өкпе және басқа мүшелер ауруларының патогенетикалық терапиясының әдістерін біледі, сонымен қатар жануарлардың жеке ішкі мүшелерін емдеуде ветеринариялық тәжірибеде кеңінен қолданылатын кейбір препараттарды дайындайды</p> <p>14.13. Жануарлардың денсаулық жағдайы туралы өз бетінше шешім қабылдау, Ауру жануарларды тағайындау және емдеу мүмкіндігі;</p> <p>14.14. новокаин, тіндік, стимуляторлық терапияның заманауи әдістерін және физиотерапияның негізгі әдістерін қолдану дағдыларын біледі.</p> <p>14.15. Жеке жүйелерге де, тұтастай алғанда бүкіл денеге әсер ететін емдік-профилактикалық препараттардың әртүрлі түрлерін қолдану әдістерін білу.</p> <p>14.16. Классификациясы, диагностикалау және дифференциалды диагностикалауды жасай алады</p> <p>14.17. Емдеу әдістері мен тәсілдері және алдын алу шараларды жүргізеді.</p> <p>14.18. Хирургиялық аурудың пайда болуына ықпал ететін себептерді біледі;</p> <p>14.19. Жануарлардың жарақаттануы, оның түрлері және жарақаттардан болатын экономикалық зиян туралы түсінік.</p> <p>14.20. Жоспарлы хирургиялық диспансерлеуді ұйымдастырады;</p> <p>14.21. Әртүрлі органдардың хирургиялық ауруларының жіктелуін және оларды емдеу принциптерін біледі;</p> <p>14.22. Жануарларды жансыздандыру және</p>
--	--	--

		<p>иммобилизациялау әдістерін, инъекцияның, пункцияның және новокаин блокадасының әртүрлі түрлерін білу.</p> <p>14.23. Хирургиялық операцияларды жүргізу, қан кетуді тоқтату, тіндерді ажырату, тігістер мен түрлі таңғыштар салу.</p> <p>14.24. Предупреждения после операционных инфекции, проведения косметических операции животным.</p> <p>14.25. Жануарлардың жарақаттан және басқа аурулардан зақымдану дәрежесін анықтай алады. Бас, мойын, дене және аяқ-қол аймағындағы жарақаттар мен аурулар, офтальмологиялық аурулар, несеп-жыныс жүйесінің аурулары және ағзалардағы әртүрлі ісіктер сияқты клиникалық көріністерді анықтай алады..</p> <p>14.26. Емдеудің және хирургиялық араласудың ең оңтайлы әдістерін қолданады;</p>
	<p>15. Ветеринариялық Акушерлік және гинекология</p>	<p>15.1. Ұрғашы және еркек малдардың жыныстық аппаратының физиологиясы және құрылымдық ерекшеліктері, жыныстық циклді және оның феномендерінің маңызын, буаздық, туу және туғаннан кейінгі кезеңдердің қалыпты жағдайын және патологияларын біледі;</p> <p>15.2. Сүт безі ауруларын және жаңа туған төл ауруларын, акушерлік және гинекологиялық патологияларды дифференциялау, балау, емдеу және алдын алу әдістерін қолдана алады;</p> <p>15.3. Күйіттеуші малдарды дайындау, малдың өсіп-өнуіне қатысты көптеген мәселелерді өздігінен шеше және ұйымдастыра алады;</p> <p>15.4. Заманауи репродуктология мәселелерін шешуде, мал көбейту жұмыстарын ұйымдастыру барысында, заманауи әдістерді қолдана отырып емдік-профилактикалық және диагностикалық жұмыстардың сапасын бағалауға құзыретті.</p> <p>15.5. патологияда, жаңа туған нәрестелер мен сүт безі ауруларында емдеуді қолдану қабілеті</p> <p>15.6. Жануарлардың гинекологиялық және андрологиялық ауруларын балау, емдеу және алдын алу іс-шараларын орындауға қабілетті;</p> <p>15.7. Жануарлардың ауруларын анықтау үшін гинекологиялық және андрологиялық зерттеулер жүргізуге, ұрғашы және аталық мал бедеулігі себептері және түрлері, алдын алу іс- шараларын өткізуге қабілетті;</p> <p>15.8. Жануарлардың тұқым алу іс-шараларын өткізу және гинекологиялық, андрологиялық ауруларын емдеуде заманауи әдістерді пайдалануға құзыретті.</p> <p>15.9. Гинекологиялық ауруларды уактылы анықтау тәсілдерін және олармен күресу</p>

		<p>шараларын біледі.</p> <p>15.10. Малдың көбеюінде ерекше орын алатын ұрықтандырудың алғашқы дағдыларын алады, сонымен қатар тиімді биотехникалық әдістерді-эмбриондарды трансплантациялауды игереді.</p>
3 Арнайы (блок ПД)	16. Ветеринариялық істі ұйымдастыру	<p>16.1. Орындаушылардың жұмысын ұйымдастыра білу, ветеринариялық қызметті ұйымдастыруда басқарушылық шешімдер қабылдау.</p> <p>16.2. «Ветеринария туралы» Қазақстан Республикасы Заңының мазмұнын, ветеринария саласындағы нормативтік құжаттарды қолдану тәртібін, сондай-ақ ветеринарлық медицинада қолданылатын негізгі ережелерді ретке келтіруді білу.</p> <p>16.3. Ветеринариялық кәсіпкерліктің заңнамалық регламентін, ветеринарлық кәсіпкерлікті ұйымдастыру формаларын, баға, қаржыландыру, салық салу, маркетинг, менеджмент және ветеринарлық кәсіпкерлік саласындағы іс қағаздарын жүргізу ережелерін білу.</p> <p>16.4. Жануарларды тексеру дағдысын, жұқпалы емес және жұқпалы ауруларды зерттеудің әдіснамалық тәсілдері білу; ғылыми құжаттаманы құрастыру ережелері мен ғылыми зерттеу әдістемесін игеру.</p> <p>16.5. тауарлар мен қызметтерді жылжыту үшін байланыс жүйесін құру туралы.</p> <p>16.6. Ол заңнамалық және нормативтік актілердің, жарлықтардың, жануарлардың саулығы және дәрі-дәрмектің айналымы саласындағы қызмет туралы негізгі ережелерді біледі.</p> <p>16.7. дезинфекция, дезинсекция дератизация экономикалық тиімді түрлері мен әдістерін қолдануда;</p>
4 Кәсіби (блок МД))	17. Ветеринариялық- санитариялық бақылау	<p>17.1. Ветеринарлық медицинаны ұйымдастыру және бақылау саласындағы кәсіби қызметтің негізгі формалары мен әдістеріне ие.</p> <p>17.2. Бақыланатын тауарларды Қазақстан Республикасының кедендік шекарасы арқылы өткізу кезінде кедендік бақылауды және ветеринариялық-санитариялық қадағалау тәртібін біледі.</p> <p>17.3. мал шаруашылығы өнімдерін өндіру, тасымалдау және сақтау кезіндегі гигиена және санитария мәселелері бойынша.</p> <p>17.4. Дені сау және ауру жануарлардың бір бөлігінен алынған барлық мал өнімдеріне сараптама туралы білімін көрсетеді.</p> <p>17.5. Өнімді жалғандығын анықтау әдістерін білу; сараптама жүргізу және сот сарапшысы ретінде қорытынды жазу</p>

		<p>17.6. Экспорттық-импорттық операциялар кезінде бақыланатын тауарлар мен объектілердің, «тірі» тауарларды қабылдау қайта өңдеу мен карантиннің әдістерін анықтауда білікті болу</p> <p>17.7. ЭС елдерінің экспорттық-импорттық мал шаруашылығы өнімдеріне ветеринариялық санитариялық талаптар мәселелері бойынша білікті болу</p> <p>17.8. Мал азығының қауіпсіздігі, қоршаған орта факторларының жануарлардың денсаулығын қорғауға, олардың өнімділігін арттыруға және өнімнің жоғары санитарлық сапасына қол жеткізуге ықпал ету мәселелерінде сауатты болу. Мал азығының тағамдық құндылығын анықтау әдістерін меңгеру.</p>
	18. Оқу практикасы	<p>18.1. Оқу - танысу практикасын өтуде студенттер институттың құрылымдар қызметтерімен танысып, жұмыс жасайды</p> <p>18.2 жоғары оқу орны қызметінің негізгі бағыттарымен танысу;</p> <p>18.3 мамандықпен және оның білім беру бағдарламаларымен танысу;</p> <p>18.4 болашақ мамандықтың объектісі болып табылатын ұйымның ұйымдық-құқықтық нысанымен, құрылымымен, басқару жүйесімен және т.б. жалпы танысу;</p> <p>18.5. болашақ кәсіптік қызметінің түрлерін, функцияларын және міндеттерін зерттеу;</p>
	19. Оқу арнайы практика	<p>19.1 Студенттерді теориялық білімді тереңірек игеруге дайындау мен кәсіби қажеттілікке пайдалануды үйрету, ауылшаруашылық өнімдерін өндіру технологиясын, ғылыми зерттеу методикаларын меңгеру және қоршаған ортаның биоэкологиялық қалпын сақтаудың маңыздылығына көңіл бөлуге үйрету.</p>
	20. Өндірістік практика	<p>20.1. Жануарларды клиникалық тексеруді жоспарлауды және қажетті құжаттарды дайындауды біледі.</p> <p>20.2. Ауру жануарларды тіркеу тәсілдерін меңгерген. Анамнездің маңыздылығын және оның диагностикадағы маңыздылығын түсінеді.</p> <p>20.3. Ауру жануарларды клиникалық-зертханалық зерттеудің заманауи әдістерін білді.</p> <p>20.4. Ауру процесін тану әдістемесін, зертханалық талдау үшін биологиялық материалды алу ережесін біледі;</p> <p>20.5. Білім ғылым мен озық тәжірибенің соңғы жетістіктерін ескере отырып, емдік терапияның заманауи әдістерін қолдану.</p>
	Дипломдық жұмысты (жобаны) жазу	<p>22.1. ветеринария мәселелерінде таңдалған ғылыми зерттеу тақырыптарының теориялық өзектілігі мен практикалық маңыздылығын</p>

	<p>және немесе емтиханды дайындау және тапсыру</p> <p>қорғау кешенді және</p>	<p>негіздей алады;</p> <p>22.2. Өз қызмет саласында білімді кәсіби меңгеру;</p> <p>22.3. Кәсіби қызметте заманауи ғылыми жетістіктердің нәтижелерін қолдана алады, ақпаратты өңдеудің прогрессивті және инновациялық әдістерін, теориялық және эксперименттік зерттеулерді қолдана алады;</p> <p>22.4. Қазіргі ақпараттық қоғамның дамуындағы ақпараттың мәні мен маңыздылығын түсінуге, осы процесте туындайтын қауіптер мен қауіптерді білуге, ақпараттық қауіпсіздіктің, оның ішінде мемлекеттік құпияны қорғаудың негізгі талаптарын сақтауға қабілетті.</p> <p>22.5. Нормативтік және нормативтік-техникалық құжаттама; Жануарлардың ішкі ауруларымен хирургиясы, Ветеринариялық Акушерлік және гинекология, Жұқпалы және инвазиялық аурулар сияқты кәсіби қызмет пәндерін кәсіби меңгеру.</p> <p>22.6. Өндірістік-технологиялық және ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметті орындау дағдыларын меңгеру.</p>
--	---	---

6B09102-Ветеринариялық медицина білім беру бағдарламасы пәндерінің күзiреттiлiгi төмендегi облыстың жұмыс берушiлерiнiң талаптарын ескере отырып жасалады:

1. ҚР АШМ «Ветеринария бақылау және қадағалау комитетiнiң Жамбыл облыстық аумақтық инспекциясы» ММ
2. Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі Ветеринарлық бақылау және қадағалау комитетiнiң «Республикалық ветеринариялық зертхана» шаруашылық жүргізу құқығындағы РМК Жамбыл облыстық филиалы
3. Жамбыл облысы әкiмдiгiнiң ветеринария басқармасы
4. ҚР АШМ «ҚазАгроИнновация» «Қаз ҒЗВИ » ЖШС « Жамбыл Ғылыми-зерттеу ветеринариялық стансасы»

7. Жоғары білімнің 6В09102- «Ветеринариялық медицина» білім беру бағдарламасының құрылымы (оқу мерзімі 5 жыл)

**6В09102- «Ветеринариялық медицина» білім беру бағдарламасы бойынша
Академиялық дәрежесі: маман**

№	Пәндер мен циклдердің атауы	Жалпы еңбек сыйымдылығы	
		академиялық сағат бойынша	академиялық кредит бойынша
1	2	3	4
1	Жалпыбілім беретін пәндер (ЖБП) циклі	1680	56
	Міндетті компонент	1530	51
	Қазақстан тарихы	150	5
	Философия	150	5
	Шетел тілі	300	10
1)	Қазақ (Орыс) тілі	300	10
	Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар	150	5
	Әлеуметтік-саясаттану білім модулі (әлеуметтану, саясаттану, мәдениеттану, психология)	240	8
	Дене шынықтыру	240	8
2)	Жоғары оқу орны компоненті және (немесе) таңдау компоненті	150	5
2	Базалық және Бейіндеуші пәндер циклы (БД,ПД)	7080	236
1)	Жоғары оқу орны компоненті және (немесе) таңдау компоненті		
2)	Кәсіптік практика		
3	Оқытудың қосымша түрлері (ОҚТ)		
1)	Таңдау компоненті		
4	Қорытынды аттестаттау	кемінде 240	Кемінде 8
	Барлығы	кемінде 9000	кемінде 300

8. Модуль түрлері шеңберіндегі білім беру бағдарламасының мазмұны

Пән кодтары	Модульге енгізілген пәндер атауы	Академиялық кредит	Семестр	Құзіреттіліктердің мақсаттары мен міндеттерінің шифры
1. Жалпы білім беру пәндері ЖБП циклі (56 кредит)				
Міндетті компонент - 51 академиялық кредит				
КТ 1101	Қазақстан тарихы	5	2	1.1., 1.3., 1.4., 1.5.
Fil 2102	Философия	5	4	1.2., 1.3.
ShT 1103	Шетел тілі	10	1-2	2.1., 2.3.
K(O)T1104	Қазақ (Орыс) тілі	10	1-2	2.1., 2.2., 2.4.
АКТ 2105	Ақпараттық-коммуникациялық технологиялар	5	3	2.5., 2.6., 2.7., 2.8., 2.9.
Mad 1106	Мәдениеттану	2	9	1.6., 1.8., 1.9.
"Ale 1107	Әлеуметтану	2	1	1.4., 1.5., 1.7.
Psi 1108	Психология	2	3	1.6., 1.8., 1.9.
Saya 1109	Саясаттану	2	2	1.4., 1.5., 1.7.
DSh 1110	Дене шынықтыру	8	1-4	
Жоғары оқу орны компоненті - 5 академиялық кредит				
ETKN / KNCZHKM / E/ TK / GZA	Экономикалық-құқықтық және экологиялық білім модулі (Экономикалық теория және кәсіпкерлік негіздері/ Құқық негіздері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мәдениет/ Экология/ Тіршілік қауіпсіздігі/ Ғылыми зерттеу әдістері)	5	1	1.7., 1.8., 1.9.
Базалық пәндер БП циклі-137 академиялық кредит				
Жоғары оқу орны компоненті – 86 академиялық кредит				
ZhKA 1201	Жануарлар және құс анатомиясы I	6	1	5.5., 5.6., 5.7.
ZhKA 1201	Жануарлар және құс анатомиясы II	5	2	5.8., 5.9., 5.10.
ZhF 2203	Жануарлар физиологиясы	5	3	5.15., 5.16., 5.17., 5.18.
LVT 2204	Латын ветеринариялық терминологиясы	5	3	7.1., 7.2., 7.3., 7.4.
MShN 2205	Мал шаруашылығы негіздері	5	3	6.3., 6.4., 6.5.
ZhB 2206	Жануарлар биохимиясы	5	4	5.11., 5.12., 5.13., 5.14.
MAA 2207	Мал азығы және азықтандыру	5	4	6.6., 6.7., 6.8.
VMV 2208	Ветеринариялық микробиология және вирусология	5	4	10.1., 10.2., 10.3.
"ККВ 3209	Клиникалық және қолданбалы балау	5	5	11.1., 11.2., 11.3., 11.4., 11.5.
"Far 3211	Фармакология	5	5	12.1., 12.2.
PF 3212	Патологиялық физиология	5	5	8.1., 8.2., 8.3., 8.4.
VK 5212	Ветеринариялық кәсіпкерлік	5	6	16.3.
TTT 3213	Токсикология және токсикологиялық	5	6	12.3., 12.4.

	талдау			
ZhPA 4214	Жануарлардың патологиялық анатомиясы	5	6	8.5., 8.6., 8.7., 8.8.
VGS 3210	Ветеринариялық гигиена және санитария	5	7	9.1., 9.2., 9.3.
VR 4216	Ветеринариялық радиобиология	5	7	11.7., 11.8.
VM 4217	Ветеринариядағы менеджмент	5	7	16.1., 16.2., 16.4., 16.6., 16.7.
Таңдау компоненті - 36 демиялық кредит				
ZhCGE 1201"	1. Жануарлар цитологиясы, гистологиясы және эмбриологиясы 2. Жасушалық биология	5	1	5.1., 5.2., 5.3., 5.4.
ZhH 1202	1. Жалпы химия 2. Физколлоидты және аналитикалық химия	5	2	12.5., 12.6., 12.7.
ZI 2204	1. Зертханалық іс 2. Ветеринариядағы диагностикалық және емдеу техникалары	6	3	8.9., 8.13.
VG 2203	1. Ветеринариялық генетика 2. Генетика және селекция	5	4	6.1., 6.2.
VI 3205	1. Ветеринариялық иммунология 2. Жануарлар ағзасының табиғи резистенттілігі	5	5	10.3., 10.5., 10.6.
"VMIT 3206	1. Ветеринариялық медицинадағы IT 2. Ветеринариядағы компьютерлік технологияларды қолдану	5	5	8.11., 8.12.
MASSSO 5207	1. Мал өнімдерінің сапасын сот сараптамасынан өткізу 2. Жануарларға арналған азықтарды ветеринариялық санитариялық бақылау/	5	9	17.4., 17.5., 17.8.
	Минор	5	5	
	Минор	5	6	
	Минор	5	7	
Кәсіптік практика- 13 академиялық кредит				
OP 1210	Оқу практика	2	2	18.1,18.2,18.3,18.4., 18.5.
OAP 2211	Оқу арнайы практика	3	4	19.1,5.1.,5.8.,6.3.,6.6
OP 3212	Өндірістік практика	5	6	8.1.,8.2,8.3,8.4,10.1., 10.2.,10.3.,20.1.,20.2 ,20.3,20.4,20.5
OP 4213	Өндірістік практика	4	8	15.1.,15.2,15.6.13.1. 13.2.13.3
Бейіндеуші пәндер циклі БП - 97 академиялық кредит				
Жоғары оқу орны компоненті 63 академиялық кредит				
"ZhIAKD 4301	Жануарлардың ішкі аурулары клиникалық диагностикасымен I	5	7	14.1., 14.2., 14.3., 14.4., 14.5., 14.6.
"ZhIAKD	Жануарлардың ішкі аурулары	5	8	14.7., 14.8., 14.9.,

4302	клиникалық диагностикасымен II			14.10., 14.11.
"ZhIAKD 4303	Жануарлардың ішкі аурулары клиникалық диагностикасымен III	5	9	14.12., 14.13., 14.14., 14.15., 14.16., 14.17.
VZhH 3304	Ветеринариялық жалпы хирургия	5	8	14.1., 14.2., 14.3., 14.4.,
VZhH 4305	Ветеринариялық жедел хирургия	5	9	14.5., 14.6., 14.7., 14.7., 14.8., 14.9.
VA 3307	Ветеринариялық акушерлік	5	6	15.1., 15.2., 15.3., 15.4., 15.5.
VGA 4308	Ветеринариялық гинекология және андрология	5	7	15.1., 15.2., 15.3., 15.4., 15.5.
IZhA 4309	Індеттану және жұқпалы аурулар	8	8	13.1., 13.2., 13.3., 13.4., 13.5., 13.6.
PIA 4310	Паразитология және инвазиялық аурулар	8	8.	13.7., 13.8., 13.9., 13.10., 13.11.
MShOVSS 5312	Мал шаруашылығы өнімдерін ветеринариялық-санитариялық сараптау	6	9	9.3., 9.7. 9.8. 9.9.

Мамандандыру компоненті-15 академиялық кредит

1. Диагностика и терапия болезни незаразной этиологии

VB 4301	Ветеринариядағы биопрепараттар	5	9	10.4.
SM 5302	Санитариялық микробиология/	5	9	9.5., 9.6.
KI 5304	Карантин инфекциялары	5	9	9.7., 9.8., 9.4., 9.5.

2 Ветеринарлық -санитарлық бақылау

ShKVSБ 4301	Шекарада және көлікте ветеринариялық-санитарлық бақылау	5	9	17.1., 17.2., 17.3.
ESMSHeIOK VST 5302	ЕС елдерінен мал шаруашылығының экспорттық-импорттық өнімдеріне қойылатын ветеринарлық санитарлық талаптар	5	9	17.6., 17.7.
"ESOOOVSB 5304	Ет және сүт өнімдерін өндіру объектілерінде ветеринариялық-санитариялық бақылау	5	9	9.7., 9.8.

Кәсіптік практика-14 академиялық кредит

OP 5308	Өндірістік практика	10	10	14.4.,14.6.,14.21.,13.2
DP 5309	Дипломалды практикасы	4	10	13.7.,14.23.,14.25., 17.6.,17.7.

Қортынды аттестаттау

DZhK	Диплом (жоба) жазу және қорғау немесе кешенді емтиханға дайындалу және тапсыру	8	10	22.1.,22.2.,22.3,22.4., 22.5.22.6.
		301		

9. Білім беру бағдарламасының модульдері аясында игерілген академиялық кредиттердің көлемін сипаттайтын жиынтық кесте

Оқу курсы	Семестр	Менгерілетін модульдер саны	Оқытылатын пәндер саны			Кредиттер саны ECTS								Сағат бойынша барлығы	Емтихан	Дифсынақ	
			ОК	ВК	КВ	Теориялық оқыту	Оқу таныстыру тәжірибесі	Оқу (арнайы)	Өндірістік тәжірибе	Өндірістік тәжірибе	Диплом алдындағы тәжірибе	Қорытынды аттестаттау	барлығы				
1	1	6	4	2		27	-	-	-	-	-	-	-	29	870	6	1
	2	5	2	2	1	28	1	-	-	-	-	-	-	31	930	5	1
2	3	6	1	1	3	28	-	-	-	-	-	-	-	30	870	5	1
	4	5	2	1	3	25	-	3	-	-	-	-	-	30	900	6	1
3	5	4	-	3	3	30	-	-	-	-	-	-	-	30	900	6	-
	6	5	2	3	2	25	-	-	5		-	-	-	30	900	7	-
4	7	6	-	5	1	30	-	-	-	-	-	-	-	30	900	6	-
	8	5	-	1	5	26	-	-	-	4	-	-	-	30	900	5	-
5	9	5		6	2	38	-	-	-	-	-	-	-	38	1140	8	-
	10	-	-	-	-	-	-	-	-	10	4	8	22	660			
Всего:			11	24	20	257	1	3	5	14	4	8	300	8970	54	4	

Білім беру бағдарламасын әзірлеген:

к.в.н., Б.Т.Абдибеков
к.в.н., Қ.М.Қазақбаев
оқытушы Н.А.Сұлтан

«Келісілді»:

Академиялық жұмыс жөніндегі проректор

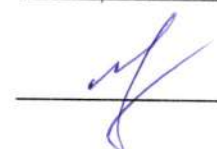
А.С.Кадырова

Академиялық саясат басқармасы басшысы

Д.К.Акимова

Кафедра меңгерушісі

П.М.Маликтаева

Жұмыс берушілермен келісілді:
«Келісілді»:

ҚР АШМ «Ветеринария бақылау және
қадағалау комитетінің Жамбыл облыстық
аумақтық инспекциясы» ММ басшысы

[Signature]

Ж.М.Кокеев

ҚР АШМ ВБҚҚ «Республикалық
Ветеринариялық зертхана» ШЖҚ РМҚ
Жамбыл облыстық филиалы директоры

[Signature]

Е.Р.Замишев

Жамбыл облысы әкімдігінің ветеринария
Басқармасының басшысы

[Signature]

Н.Н.Курмантаев.

ҚР АШМ «ҚазАгроИнновация» «Қаз ҒЗВИ»
ЖШС «Жамбыл Ғылыми-зерттеу ветеринариялық
стансасы» филиалы директоры

[Signature]

А.А.Тлепов

Студент ВС-19-2 кб

[Signature]

А.Ескожа

Осы құжат Шерхан Мұртаза атындағы ХТИИ ғылыми-әдістемелік кеңесінде
талқыланып, Шерхан Мұртаза атындағы ХТИИ Ғылыми кеңесінде бекітілді.

хаттама № 1 от «31» 08 2023

Ұсыныстар

6B09102 «Ветеринариялық медицина» білім беру бағдарламасына
ҚР АШМ «ҚазАгроИнновация» «Қаз ҒЗВИ» ЖШС «Жамбыл Ғылыми-
зерттеу ветеринариялық стансасы» филиалы жұмыс берушіден
6B09102 «Ветеринариялық медицина» БББ қарап шығып, МЖҚБ және
сондай-ақ еңбек нарығының талаптарын ескере отырып ұсынамын:

- 1.Мамандық бойынша арнайы пәндерден дуалды оқыту технология бойынша сабақ өткізуге мекемелермен келісім шарт жасау керек;
- 2.Заманауи диагностикалық қондырғылар мен ақпараттық технологиялармен жүйелерді мал ауруларын дифференциалдық диагностикада пайдалануды іске асыру керек;
2. Дәрістер мен зертханалық сабақтарды өткізуге тәжірибесі мол ветеринар мамандарды шақыру қажет.

ҚР АШМ «ҚазАгроИнновация»
«Қаз ҒЗВИ» ЖШС «Жамбыл Ғылыми-
зерттеу ветеринариялық стансасы»
филиалы директоры

(қызметі)

М.О.

« 29 » 08 20 22 ж.

А.А.Тлепов
(аты-жөні)

Ұсыныстар

6B09102 «Ветеринариялық медицина» білім беру бағдарламасына
ҚР АШМ ВБҚҚ «Республикалық Ветеринариялық зертхана» ШЖҚ РМК
Жамбыл облыстық филиалы жұмыс берушіден
6B09102 «Ветеринариялық медицина» БББ қарап шығып, МЖҚБ және
сондай-ақ еңбек нарығының талаптарын ескере отырып ұсынамын:

1. Дәрістер мен зертханалық сабақтарды өткізуге тәжірибесі мол ветеринар мамандарды шақыруды;
2. Білікті мал дәрігерлерін дайындауға ветеринарлық клиниканы заманауи талаптарға сай дайындап, диагностикалық аппараттармен қамтамасыз ету қажет тәжірибелік сабақты жүргізу үшін оқу шаруашылығын құруды ұсынамын.

ҚР АШМ ВБҚҚ «Республикалық
Ветеринариялық зертхана» ШЖҚ РМК
Жамбыл облыстық филиалы директоры

М.О.

(қолы)

Е.Р.Замишев
(аты-жөні)

« 29 » 08 20 23 ж.

Ұсыныстар

6B09102 «Ветеринариялық медицина» білім беру бағдарламасына Қазақстан Республикасы Ауыл шаруашылығы министрлігі «Ветеринария бақылау және қадағалау комитетінің Жамбыл облыстық аумақтық инспекциясы» мемлекеттік мекемесі жұмыс берушіден 6B09102 «Ветеринариялық медицина» БББ карап шығып, МЖҚБ және сондай-ақ еңбек нарығының талаптарын ескере отырып ұсынамын:

1. Оқу процесін тәжірибемен ұштастыруды, Сауда орталықтарындағы ветеринарлық санитариялық сараптау зертханаларында немесе шұжық өндіретін цехтарда аталған мекемелермен келісім шарт жасау арқылы байланыс жасауды;
2. Заманауи диагностикалық қондырғылар мен ақпараттық технологиялармен жүйелерді мал ауруларын дифференциалдық диагностикада пайдалануды іске асыруды;
3. Дәрістер мен зертханалық сабақтарды өткізуге тәжірибесі мол ветеринар мамандарды шақыруды ұсынамын.

«Ветеринария бақылау және қадағалау комитетінің Жамбыл облыстық аумақтық инспекциясы» басшысы

(қызметі)

М.О.

(қолы)

Ж.М. Қоекеев

(аты-жөні)

« 29 » 08 20 23 ж.

